

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष १०, अंक ८५(३)]

शुक्रवार, ऑगस्ट ३०, २०२४/भाद्रपद ८, शके १९४६

[पृष्ठे १०, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक १५८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

नगरविकास विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ ऑगस्ट, २०२४.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक सेप्रनि-२४२१/७२४/प्र.क्र.१२८/नवि-२७.—भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाद्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून आणि याबाबतीत केलेले सर्व विद्यमान नियम, काढलेले आदेश किंवा संलेख यांचे अधिक्रमण करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, महाराष्ट्र शासनाच्या नगरविकास विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील नगररचना व मूल्यनिर्धारण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील, संचालक, नगर रचना, गट-अ, सह संचालक, नगर रचना, गट-अ, उप संचालक, नगर रचना, गट-अ, सहायक संचालक, नगर रचना, गट-अ, नगर रचनाकार, गट-अ, सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी-एक, गट-ब (राजपत्रित), सहायक नगर रचनाकार श्रेणी-दोन, गट-ब (राजपत्रित) व रचना सहायक, गट-ब (अराजपत्रित) या पदांच्या सेवाप्रवेशाचे विनियमन करणारे पुढील नियम करित आहेत :—

१. **संक्षिप्त नाव.**—या नियमांस, महाराष्ट्र शासनाच्या नगरविकास विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली नगररचना व मूल्यनिर्धारण संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील, संचालक, नगररचना, गट-अ, सह संचालक, नगररचना, गट-अ, उप संचालक, नगररचना, गट-अ, सहायक संचालक, नगररचना, गट-अ, नगर रचनाकार, गट-अ आणि सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी-एक, गट-ब (राजपत्रित), सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी-दोन, गट-ब (राजपत्रित) व रचना सहायक, गट-ब (अराजपत्रित) या पदांचे (सेवाप्रवेश) नियम, २०२४, असे म्हणावे.

२. **व्याख्या.**—या नियमांत, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर,—

(क) “आयोग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, असा आहे ;

(ख) “पदवी” याचा अर्थ, एखाद्या सांविधिक विद्यापीठाची कोणत्याही विद्याशाखेची पदवी किंवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने घोषित केलेली इतर कोणतीही अर्हता ;

(ग) “विभाग” याचा अर्थ, शासनाचा नगरविकास विभाग, असा आहे ;

(१)

(घ) “पदविका” याचा अर्थ, एखाद्या सांविधिक विद्यापीठाची कोणत्याही विद्याशाखेची पदविका किंवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने घोषित केलेली इतर कोणतीही अर्हता असा आहे ;

(ङ) “संचालनालय” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाच्या नगरविकास विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील, नगररचना व मूल्यनिर्धारण संचालनालय, असा आहे ;

(च) “पदोन्नतीची पात्रता” याचा अर्थ, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने, वेळोवेळी, केलेले नियम, घेतलेले निर्णय किंवा काढलेले आदेश यांमध्ये पदोन्नतीसाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तीनुसार असलेली पदोन्नतीची पात्रता, असा आहे ;

(छ) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;

(ज) “पदव्युत्तर पदवी” याचा अर्थ, एखाद्या सांविधिक विद्यापीठाची पदव्युत्तर पदवी, असा आहे ;

(झ) “मान्यताप्राप्त संस्था” याचा अर्थ, शासनाने मान्यता दिलेली संस्था, असा आहे ;

(ञ) “निवड समिती” याचा अर्थ, शासकीय सेवेमध्ये, गट-ब (अराजपत्रित) आणि गट-क पदाच्या, सरळ सेवा भरतीसाठी, उमेदवारांची निवड करण्याच्या प्रयोजनार्थ, शासनाने, वेळोवेळी, घटित केलेली समिती, असा आहे ;

(ट) “विद्यापीठ” याचा अर्थ, विद्यापीठ अनुदान आयोगाची (यू.जी.सी.), मान्यता असलेले सांविधिक विद्यापीठ, असा आहे.

३. संचालक, नगररचना, गट-अ या पदावरील नियुक्ती, सह संचालक, नगररचना, गट-अ हे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

४. सह संचालक, नगररचना, गट-अ या पदावरील नियुक्ती, उप संचालक, नगररचना, गट-अ हे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

५. उप संचालक, नगररचना, गट-अ या पदावरील नियुक्ती, सहायक संचालक, नगररचना, गट-अ हे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल, आणि ज्या, —

(क) नियम ६ च्या खंड (क) मध्ये, विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे पदवी धारण करतात आणि प्रादेशिक संरचना किंवा नगर नियोजन किंवा शहर नियोजन किंवा नागरी व ग्राम नियोजन किंवा प्रादेशिक नियोजन किंवा पर्यावरणीय नियोजन किंवा वाहतूक व परिवहन नियोजन किंवा गृहनिर्माण नियोजन किंवा पायाभूत सुविधा नियोजन यामधील पदव्युत्तर पदवी अथवा शासनाने तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता धारण करतात; किंवा

(ख) इन्स्टिट्यूट ऑफ टाऊन प्लॅनर्स, इंडिया, नवी दिल्ली यांनी घेतलेली इन्स्टिट्यूट ऑफ टाऊन प्लॅनर्स, इंडिया, नवी दिल्लीच्या सहयोगी सदस्यत्वाची परीक्षा उत्तीर्ण केलेल्या आणि नियम ६ च्या खंड (क) मध्ये निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अर्हता धारण करतात किंवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता धारण करतात, अशा व्यक्तींमधून ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

६. सहायक संचालक, नगररचना, गट-अ या पदावरील नियुक्ती, नगर रचनाकार, गट-अ हे पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल आणि, -

(क) (एक) त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या; आणि

(दोन) ज्या स्थापत्य अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी व व्यवस्थापन किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान व व्यवस्थापन किंवा नागरी नियोजन आणि प्रादेशिक नियोजन किंवा नागरी नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र व प्रादेशिक नियोजन यामधील पदवी अथवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता धारण करतात; किंवा

(ख) (एक) त्या पदावर आठ वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या; आणि

(दोन) स्थापत्य अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा शहरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी व व्यवस्थापन किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान व व्यवस्थापन किंवा नागरी नियोजन व प्रादेशिक नियोजन किंवा नागरी नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र व प्रादेशिक नियोजन यांमधील पदविका अथवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता धारण करतात, अशा व्यक्तींमधून ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्र असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

७. नगर रचनाकार, गट-अ या पदावरील नियुक्ती एक तर,—

(क) (एक) सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी-एक, गट - ब (राजपत्रित) हे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या व्यक्तींमधून, ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्रता असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल; किंवा

(दोन) सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी-दोन, गट - ब (राजपत्रित) हे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या व्यक्तींमधून, ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीसाठी पात्रता असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल; किंवा

(ख) जे उमेदवार पुढील निकषांची पूर्तता करतात अशा, त्यासाठी घेतलेल्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, आयोगाने शिफारस केलेल्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.— उक्त पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार, अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास, अठरा वर्षांपेक्षा कमी वय नसलेल्या ;

(ख) कमाल वयोमर्यादा.— त्या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार, अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी, अडतीस वर्षांपेक्षा अधिक वय नसलेल्या व राखीव प्रवर्गातील व्यक्तींसाठी, त्रेचाळीस वर्षांपेक्षा अधिक वय नसलेल्या;

(दोन) शैक्षणिक अर्हता.— स्थापत्य अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी व व्यवस्थापन किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान व व्यवस्थापन किंवा नागरी नियोजन व प्रादेशिक नियोजन किंवा नागरी नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र व प्रादेशिक नियोजन यांमधील पदवी अथवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता.

(तीन) अनुभव.— वर नमूद केलेल्या खंड (ख) (दोन) मध्ये नमूद केलेली किमान शैक्षणिक अर्हता धारण केल्यानंतर, नगररचना किंवा नगर नियोजन आणि जमीन व इमारतीचे मूल्यांकन या क्षेत्रातील शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी नोंदणीकृत संस्थेमधील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतका कामाचा अनुभव:

परंतु, त्या संस्थेत उमेदवार काम करत होता, त्या संस्थेच्या नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने स्वाक्षरी केलेले, कामाच्या अनुभवाचे प्रमाणपत्र, नियुक्ती आदेश व उक्त संस्थेने प्रदान केलेल्या वेतनाचा तपशील सादर केल्याशिवाय, कोणतीही व्यक्ती, नगर रचनाकार, गट - अ या पदाकरिता पात्र असणार नाही.

(चार) तांत्रिक अर्हता.— उक्त पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्त झालेली व्यक्ती, वरिष्ठ पदावरील पदोन्नतीकरिता नियुक्ती झाल्यानंतर, मान्यताप्राप्त संस्थेमधून स्थालीय नियोजनामधील ऑटो-कम्प्युटर, एंडेड डिजाईन (ऑटो कॅड) मधील किंवा भौगोलिक माहिती प्रणाली (जी आय एस) मधील परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र धारण करील.

८. सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी-एक, गट - ब (राजपत्रित) या पदावरील नियुक्ती, जे उमेदवार, पुढील निकषांची पूर्तता करतात अशा, त्यासाठी घेतलेल्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, आयोगाने शिफारस केलेल्या उमेदवारांमधून, नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.— या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार, अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास, अठरा वर्षांपेक्षा कमी वय नसलेल्या ;

(ख) कमाल वयोमर्यादा.—या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार, अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी, अडतीस वर्षपिक्षा अधिक वय नसलेल्या व राखीव प्रवर्गातील व्यक्तींसाठी, त्रेचाळीस वर्षपिक्षा अधिक वय नसलेल्या;

(दोन) शैक्षणिक अर्हता.—स्थापत्य अभियांत्रिकी किंवा स्थापत्य व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी व व्यवस्थापन किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान व व्यवस्थापन किंवा नागरी नियोजन व प्रादेशिक नियोजन किंवा नागरी नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र व प्रादेशिक नियोजन यांमधील पदवी अथवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता.

(तीन) तांत्रिक अर्हता.—उक्त पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्त झालेली व्यक्ती, वरिष्ठ पदावरील पदोन्नतीकरिता, नियुक्ती झाल्यानंतर, मान्यताप्राप्त संस्थेमधून स्थलीय नियोजनामधील ऑटो कम्प्युटर एडेड डिजाईन (ऑटो कॅड) किंवा भौगोलिक माहिती प्रणाली (जी आय एस) मधील परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र धारण करील.

९. सहायक नगर रचनाकार, श्रेणी- दोन, गट- ब (राजपत्रित) या पदावरील नियुक्ती, रचना सहायक, गट-ब (अराजपत्रित) हे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर पाच वर्षपिक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या आणि मान्यताप्राप्त संस्थेमधून, स्थलीय नियोजन मधील ऑटो कम्प्युटर एडेड डिजाईन (ऑटो कॅड) किंवा भौगोलिक माहिती प्रणाली (जी.आय.एस) मधील परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, पदाचा दर्जा वाढवून करण्यात येईल.

१०. रचना सहायक, गट- ब (अराजपत्रित) या पदावरील नियुक्ती एक तर,—

(क) सहायक आरेखक, गट-क हे पद धारण करणाऱ्या आणि उक्त पदावर तीन वर्षपिक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या आणि खंड (ब) च्या उप-खंड (दोन) मध्ये विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, ज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीची पात्रता असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल; किंवा

(ख) जे उमेदवार, पुढील निकषांची पूर्तता करतात अशा, त्यासाठी घेतलेल्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, निवड समितीने निवड करून शिफारस केलेल्या उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.—या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार, अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास, अठरा वर्षपिक्षा कमी वय नसलेल्या ;

(ख) कमाल वयोमर्यादा.—या पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी, अडतीस वर्षपिक्षा अधिक वय नसलेल्या व राखीव प्रवर्गातील व्यक्तींसाठी, त्रेचाळीस वर्षपिक्षा अधिक वय नसलेल्या;

(दोन) शैक्षणिक अर्हता.—स्थापत्य अभियांत्रिकी किंवा स्थापत्य व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा नागरी व ग्रामीण अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी किंवा बांधकाम अभियांत्रिकी व व्यवस्थापन किंवा बांधकाम तंत्रज्ञान व व्यवस्थापन किंवा नागरी नियोजन व प्रादेशिक नियोजन किंवा नागरी नियोजन किंवा वास्तुशास्त्र किंवा वास्तुशास्त्र व प्रादेशिक नियोजन यामधील पदविका अथवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे, शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेली इतर कोणतीही शैक्षणिक अर्हता.

(तीन) तांत्रिक अर्हता.—उक्त पदावर नामनिर्देशनाने नियुक्त झालेली व्यक्ती, वरिष्ठ पदावर पदोन्नतीसाठी नियुक्ती झाल्यानंतर, मान्यताप्राप्त संस्थेमधून स्थलीय नियोजनामधील ऑटो-कम्प्युटर एडेड डिजाईन (ऑटो-कॅड) किंवा भौगोलिक माहिती प्रणाली (जीआयएस) मधील परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र धारण करील.

११. (एक) नियम ३, ४ किंवा ५ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवरील नियुक्ती, पदोन्नतीने १०० टक्के या प्रमाणात करण्यात येईल.

(दोन) नियम ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदावरील नियुक्ती, खंड (क) च्या उप-खंड (दोन) मध्ये आणि खंड (ख) च्या उप-खंड (दोन) मध्ये नमूद केलेली अर्हता धारण करणाऱ्या व्यक्तींच्या पदोन्नतीने, अनुक्रमे, ८०:२० या प्रमाणात करण्यात येईल.

(तीन) नियम ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदावरील नियुक्ती, खंड (क) च्या उप-खंड (एक) मध्ये व खंड (क) च्या उप-खंड (दोन) मध्ये नमूद केलेल्या व्यक्तींच्या पदोन्नतीने आणि खंड (ख) मध्ये नमूद केलेल्या व्यक्तींच्या नामनिर्देशनाने, अनुक्रमे ३०:३०:४० या प्रमाणात करण्यात येईल.

(चार) नियम १० मध्ये नमूद केलेल्या पदावरील नियुक्ती, पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने, अनुक्रमे ०५:९५ या प्रमाणात करण्यात येईल.

१२. नामनिर्देशनाने नियम ७ किंवा ८ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर ज्या व्यक्तीची नियुक्ती करण्यात आली आहे, ती व्यक्ती दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी परिवीक्षावर असेल. परिवीक्षा कालावधी जास्तीत जास्त एक वर्षापर्यंत वाढविता येईल. उक्त पदावर नियुक्त केलेल्या व्यक्तीने, विहित केलेल्या परिवीक्षा कालावधीत, परिवीक्षा कालावधी समाधानकारकरीत्या पूर्ण करणे आवश्यक असेल. जर तिने परिवीक्षा कालावधी समाधानकारकरीत्या पूर्ण केला नाही किंवा ती उक्त पदासाठी योग्य असल्याचे आढळून आले नाही तर ती व्यक्ती सेवा समाप्त केली जाण्यास पात्र असेल.

१३. (क) नियम ३, ४, ५, ६, ७, ९ किंवा १० यांमध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने किंवा दर्जा वाढ करून नियुक्त करावयाची व्यक्ती, अगोदरच मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तिला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, ती, त्याबाबतीत, शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करील. ती व्यक्ती, या परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत, वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदांवरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

(ख) नियम ७, ८ किंवा १० यांमध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त करावयाची व्यक्ती, अगोदरच हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तिला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, ती, त्याबाबतीत शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करील. ती व्यक्ती, या परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत, वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदांवरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१४. (क) नियम ३, ४, ५, ६, ७, ९ किंवा १० यांमध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने किंवा दर्जा वाढ करून नियुक्त करावयाची व्यक्ती, उक्त पदांवर पदोन्नती देण्यापूर्वी, तिला संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करीत नसेल किंवा असे प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून तिला सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, शासनाने, वेळोवेळी विहित केलेले असे संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र, नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित धारण करील, अन्यथा, ती व्यक्ती, ते प्रमाणपत्र धारण करीपर्यंत, वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदांवरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

(ख) नियम ७, ८ किंवा १० यांमध्ये नमूद पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त केलेल्या व्यक्तीने, तिला संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, याबाबतीत शासनाने वेळोवेळी विहित केलेले असे संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र, नियुक्तीनंतर विहित काल मर्यादित धारण करील, अन्यथा ती व्यक्ती, ते प्रमाणपत्र धारण करेपर्यंत, वार्षिक वेतन वाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदांवरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१५. (१) नियम ७, ८ किंवा १० यांमध्ये नमूद केलेल्या पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्तीसाठी शिफारस केलेली व्यक्ती, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ याच्या तरतुदीनुसार आणि याबाबत शासनाने वेळोवेळी केलेले अन्य कोणतेही नियम, आदेश किंवा कोणतेही संलेख यांनुसार लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करील.

(२) लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करण्याच्या दिनांकास दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असणारी व्यक्ती, शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी अपात्र असेल.

(३) एखाद्या व्यक्तीची शासकीय सेवेतील नियुक्तीनंतर, जर तिला नियुक्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असल्याचे सिद्ध झाले तर, ती व्यक्ती, शासकीय सेवेतील उक्त पदावर कायम राहण्यासाठी अपात्र असेल.

१६. नियम ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९ किंवा १० यांमध्ये नमूद केलेल्या पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती, महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदलीसाठी पात्र असेल.

१७. कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियुक्तीनंतर, शासनाने याबाबतीत, वेळोवेळी केलेले कोणतेही नियम, काढलेले आदेश किंवा घेतलेले निर्णय यांमध्ये शासनाने विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्ती देखील अशा शासकीय कर्मचाऱ्यास लागू असतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

असीम गुप्ता,
शासनाचे प्रधान सचिव.

URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Kama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, Dated the 29 August, 2024

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No. SEPRANI-2421/724/C.R.128/UD-27.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all the existing rules, orders or instrument issued in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the posts of the Director of Town Planning, Group-A, Joint Director of Town Planning, Group-A, Deputy Director of Town Planning, Group-A, Assistant Director of Town Planning, Group-A, Town Planner, Group A, Assistant Town Planner Grade-I, Group-B (Gazetted), Assistant Town Planner Grade-II, Group-B (Gazetted) and Planning Assistant, Group-B (Non-Gazetted) in the office of the Directorate of Town Planning and Valuation under the administrative control of the Urban Development Department of Government of Maharashtra, namely :—

1. Short title.— These rules may be called the Director of Town Planning, Group A, Joint Director of Town Planning, Group A, Deputy Director of Town Planning, Group A, Assistant Director of Town Planning, Group A, Town Planner, Group-A, and Assistant Town Planner Grade-1, Group-B (Gazetted), Assistant Town Planner Grade-2, Group-B (Gazetted) and Planning Assistant, Group-B (Non-Gazetted) in the office of the Directorate of Town Planning and Valuation under the administrative control of the Urban Development Department of Government of Maharashtra (Recruitment) Rules, 2023.

2. Definitions.— In these rules, unless the context requires otherwise,—

- (a) "Commission" means the Maharashtra Public Service Commission ;
- (b) "Degree" means a degree of any discipline of a statutory University or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;
- (c) "Department" means the Urban Development Department of the Government ;
- (d) "Diploma" means a diploma of any discipline of a statutory University or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;
- (e) "Directorate" means the Directorate of Town Planning and Valuation under the administrative control of the Urban Development Department of the Government of Maharashtra;
- (f) "eligibility for promotion" means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified for promotion in rules, resolutions or orders issued by the General Administration Department of the Government, from time to time;
- (g) "Government" means the Government of Maharashtra ;
- (h) "Master's Degree" means a Master's Degree of a statutory University ;
- (i) "Recognised Institution" means an Institution recognised by the Government;
- (j) "Selection Committee" means the Committee constituted from time to time, by the Government for the purpose of selection of candidates for direct recruitment to the post of Group-B (Non-Gazetted) and Group-C in the Government service ;
- (k) "University" means statutory University recognised by University Grant Commission (U.G.C.)

3. Appointment to the post of Director, Town Planning, Group-A shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Joint Director, Town Planning, Group-A and having not less than three years regular and continuous service on that post.

4. Appointment to the post of Joint Director, Town Planning, Group-A shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Deputy Director, Town Planning, Group-A and having not less than three years regular and continuous service on that post.

5. Appointment to the post of Deputy Director, Town Planning, Group-A shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Assistant Director, Town Planning, Group-A and having not less than three years regular and continuous service on that post and who , -

(a) possess a degree as specified in clause (a) of rule 6 and possess a Master's degree in the Regional Structure or Urban Planning or City Planning or Town and Rural Planning or Regional Planning or Environmental Planning or Traffic and Transport Planning or Housing Planning or Infrastructure Planning or any other educational qualification declared by the Government to be equivalent, from time to time; or

(b) has passed the examination of Associate Membership of Institute of Town Planners, India, New Delhi conducted by the Institute of Town Planners, India, New Delhi and possesses qualification as specified in clause (a) of rule 6 or any other educational qualification declared by the Government to be equivalent, from time to time.

6. The appointment to the post of Assistant Director, Town Planning, Group-A shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Town Planner, Group-A,-

(a) (i) having not less than three years regular and continuous service on that post; and

(ii) who possess a degree in Civil Engineering or Civil and Rural Engineering or Urban and Rural Engineering or Construction Technology or Construction Engineering or Construction Engineering and Management or Construction Technology and Management or Urban Planning and Regional Planning or Urban Planning or Architecture or Architecture and Regional Planning or any other educational qualification declared by the Government to be equivalent, from time to time; or

(b) (i) having not less than eight years regular and continuous service on that post; and

(ii) who possess a Diploma in Civil Engineering or Civil and Rural Engineering or Urban and Rural Engineering or Construction Technology or Construction Engineering or Construction Engineering and Management or Construction Technology and Management or Urban Planning and Regional Planning or Urban Planning or Architecture or Architecture and Regional Planning or any other educational qualification declared by the Government to be equivalent, from time to time.

7. The appointment to the post of Town Planner, Group-A shall be made,—

(a) (i) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Assistant Town Planner, Grade-I, Group-B (Gazetted) and having not less than three years regular and continuous service on that post; or

(ii) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Assistant Town Planner, Grade-II, Group B (Gazetted) and having not less than three years regular and continuous service on that post; or

(b) by nomination from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of result of competitive examination conducted therefor, who fulfills the following criteria, namely :—

(i) *Age limit.*—

(A) *Lower Age Limit.*— Not less than eighteen years as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the said post.

(B) *Upper Age Limit.*— Not more than thirty-eight years of age for the persons not belonging to reserved categories and forty-three years of age for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post;

(ii) *Educational Qualification.*— Degree in Civil Engineering or Civil and Rural Engineering or Urban and Rural Engineering or Construction Technology or Construction Engineering or Construction Engineering and Management or Construction Technology and Management or Urban Planning and Regional Planning or Urban Planning or Architecture or Architecture and Regional Planning or any other equivalent educational qualification declared by the Government, from time to time.

(iii) *Experience.*—

Not less than 3 years of experience of working in a Government or Semi-Government or Private Registered Institution in the field of, Town Planning or Town Planning and Valuation of Lands and Buildings after possessing the minimum educational qualification mentioned in clause (b) (ii) mentioned above:

Provided that, no person shall be eligible to the post of Town Planner, Group-A unless he produces the work experience certificate, appointment order and the details of the salary paid by the said institution, signed by the appointing authority of the organization in which the candidate was working.

(iv) *Technical qualification.*— A person appointed to the said post by nomination shall possess a certificate of passing the examination in Auto-Computer Aided Design (Auto-CAD) or Geographical Information System (GIS) in Spatial Planning from a recognized institution after appointment for the promotion to the senior post.

8. The appointment to the post of Assistant Town Planner, Grade-I, Group B (Gazetted) shall be made by nomination of from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of the result of the competitive examination conducted therefor who fulfils the following criteria, namely :—

(i) *Age limit.*—

(A) *Lower Age Limit.*— Not less than eighteen years as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(B) *Upper Age Limit.*— Not more than thirty-eight years of age for the persons not belonging to reserved categories and forty-three years for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(ii) *Educational Qualification.*— Possess a degree in Civil Engineering or Civil and Rural Engineering or Urban and Rural Engineering or Construction Technology or Construction Engineering or Construction Engineering and Management or Construction Technology and Management or Urban Planning and Regional Planning or Urban Planning or Architecture or Architecture and Regional Planning or any other equivalent educational qualification declared by the Government, from time to time.

(iii) *Technical qualification.*— A person appointed to the said post by nomination shall possess a certificate of passing the examination in Auto-Computer Aided Design (Auto-CAD) or Geographical Information System (GIS) in Spatial Planning from a recognized institution after appointment for the promotion to the senior post.

9. Appointment to the post of Assistant Town Planner, Grade-II, Group-B (Gazetted) shall be made by up-gradation of post from amongst the persons holding the post of Planning Assistant Group-B (Non-Gazetted) and having not less than five years regular and continuous service on that post and possess certificate of passing the examination in Auto-Computer Aided Design (Auto-CAD) or Geographical Information System (GIS) in Spatial Planning from a recognized institution.

10. The appointment to the post of Planning Assistant, Group-B (Non-Gazetted) shall be made,—

(a) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Assistant Draftsman, Group-C and having not less than three years regular and continuous service on the said post and possessing the educational qualification prescribed in sub-clause (ii) of clause (b); or

(b) by nomination from amongst the candidates recommended by the selection committee on the basis of result of competitive examination conducted therefor, who fulfills the following criteria, namely :—

(i) *Age limit.*—

(A) *Lower Age Limit.*—Not less than eighteen years as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(B) *Upper Age Limit.*—Not more than thirty-eight years of age for the persons not belonging to reserved categories and forty-three years for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(ii) *Educational Qualification.*—Possess Diploma in Civil Engineering or Civil and Rural Engineering or Urban and Rural Engineering or Construction Technology or Construction Engineering or Construction Engineering and Management or Construction Technology and Management or Urban Planning and Regional Planning or Urban Planning or Architecture or Architecture and Regional Planning or any other equivalent educational qualification declared by the Government to be equivalent, from time to time.

(iii) *Technical qualification.*— A person appointed to the said post by nomination shall possess a certificate of passing the examination in Auto-Computer Aided Design (Auto-CAD) or Geographical Information System (GIS) in Spatial Planning from a recognized institution after appointment for the promotion to the senior post.

11. (i) The proportion for appointment by promotion to the posts mentioned in rule 3, 4 or 5 shall be 100%.

(ii) Appointment to the post mentioned in rule 6, shall be made by promotion of a persons possessing qualifications mentioned in sub-clause (ii) of clause (a) and sub-clause (ii) of clause (b), in the ratio of 80:20, respectively.

(iii) Appointment to the post mentioned (iii) in rule 7 shall be made by promotion of a person mentioned in sub-clause (i) of clause (a) and sub-clause (ii) of clause (a) and by nomination of a person mentioned in clause (b), in the ratio of 30:30:40, respectively.

(iv) Appointment to the post mentioned in rule 10 shall be made by promotion and nomination in the ratio of 05:95, respectively.

12. The person who has been appointed to the post mentioned in rule 7 or 8 by nomination shall be on probation for a period of two years. The probation period may be extended maximum upto one year. A person appointed to the said post shall be required to complete the probation period satisfactorily within prescribed probation period. If he does not complete the probation period satisfactorily or is not found suitable for the said post, then a person shall be liable to be terminated from service.

13. (a) A person to be appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 5, 6, 7, 9 or 10 by promotion or up-gradation shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations before getting promoted to the said post. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he passes those examinations.

(b) A person appointed to the post mentioned in rule 7, 8 or 10 by nomination, shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he passes those examinations.

14. (a) A person to be appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 5, 6, 7, 9 or 10 by promotion or up-gradation, shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has been exempted

from possessing such Certificate of Computer Operations, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possess the same.

(b) A person to be appointed to the post mentioned in rule 7, 8 or 10 by nomination, shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has been exempted from possessing such Certificate of Computer Operations, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possess the same.

15. (1) A person recommended for appointment by nomination to the post mentioned in rule 7, 8 or 10, shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Small Family Declaration) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.

(2) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.

(3) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service.

16. A person appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 or 10 shall be liable to be transferred anywhere in Maharashtra.

17. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government Servant.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

ASEEM GUPTA,
Principal Secretary to Government.